

Gij, mijn ziel - tot u spreek ik -, gij zijt beter omdat gij de massa van uw lichaam in beweging brengt en er leven aan verleent, hetgeen iets is dat geen lichaam voor een ander lichaam tot stand brengt. Uw God is echter ook voor u het leven van het leven.

vii, 11. Wat heb ik derhalve lief, wanneer ik mijn God liefheb? Wie is Hij, daar boven het hoofd van mijn ziel? Alleen maar langs mijn ziel zal ik tot Hem opklimmen. Ik zal voorbijgaan aan die kracht in mij, waardoor ik verbonden blijf met het lichaam en het organisme van dat lichaam met leven vervul. Door die kracht vind ik mijn God niet: was dat zo, dan zouden ook het paard en de muilezel Hem vinden, die geen verstand hebben, maar wel diezelfde kracht, waardoor ook hun lichamen levend zijn.

Er is een andere kracht, waardoor ik niet alleen leven, maar ook gewaarwording geef aan mijn vlees, dat de Heer voor mij gemaakt heeft: door die kracht beveel ik geen zien aan het oor, geen horen aan het oog, maar beveel ik aan het oog dat ik door zijn toedoen zie, aan het oor dat ik door zijn toedoen hoor, en zo één voor één aan de andere zintuigen de hun eigen verrichtingen naar de hun toekomende plaats en taak: deze verschillende verrichtingen worden met behulp van die zintuigen ten uitvoer gebracht door mij, de ene, door mij, de geest.

Ook aan deze kracht van mij zal ik voorbijgaan, omdat het paard en de muilezel deze ook hebben, want ook zij hebben gewaarwordingen door hun lichaam.

de spijge die was
viii, 12. Ook aan deze kracht van mijn natuur zal ik dus voorbijgaan bij mijn trapsgewijze opklimming naar Hem die mij gemaakt heeft. En dan kom ik aan de velden en de weidse gebouwen van het geheugen, waar zich de schatkamers bevinden met de talloze beelden die daar van alle soorten waargenomen dingen binnen zijn gebracht. Daar ligt ook alles opgeborgen wat wij met vergrotingen of verkleiningen of onverschillig welke wijzigingen van de door onze waarneming aangeraakte dingen hebben gëdacht,³ en ook alles wat er verder nog in bewaring is gegeven

of neergelegd, voorzover het niet is opgezogen en bedolven door het vergeten.

15. Groot is dat vermogen, dat mijn geheugen is, geweldig groot, mijn God! Een weidse, onbegrensde ruimte is het! Wie is er tot op zijn grond gekomen? En dit vermogen is een vermogen van mijn geest en behoort tot mijn natuur, en ikzelf vat niet alles wat ik ben. De geest is dus te beperkt om zichzelf te vatten. Maar waar zou het dan zijn, datgene wat hij van zichzelf niet vat? Zou het dan soms buiten hem zijn en niet in hem? Hoe komt het dan dat hij het niet vat? Verbazing bevangt mij daarover, diepe verbazing: verbijstering grijpt mij aan.

En dan gaan de mensen erop uit om met verbazing te kijken naar hoge bergtoppen, naar de machtige golven van de zee, naar de brede stromen van de rivieren, de wijldheid van de oceaan en de banen van de gesternten, maar voor zichzelf hebben ze geen aandacht en het maakt hun verbazing niet gaande dat ik bij het noemen van al deze dingen ze niet met mijn ogen zag, terwijl ik ze toch niet genoemd zou hebben indien ik de bergen, golven, rivieren en gesternten, die ik gezien heb, en de oceaan, waar ik door geloven van weet, niet binnen mij, in mijn geheugen had gezien, over even enorme ruimten uitgestrekt als had ik ze buiten mij gezien. En toch heb ik die dingen niet door mijn zien opgezogen toen ik ze zag met mijn ogen, en heb ik de dingen zelf ook niet bij mij, maar alleen hun beelden, waarbij ik dan van iedere indruk weet door welk zintuig van het lichaam ik hem gekregen heb.

Het cadavre is Zelf (Anubhi Casanova) uit. Wp. de ulv

Coll. 3 (a)
Het
disclosure -
effect

9